

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för miljötillsyn
Magnus Westbergh
010-2251486
Magnus.Westbergh@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2021-06-07

1 (3)

Dnr 2033-2021

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
Att: m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av promemorian ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”

Yttrande

Länsstyrelsen anser att promemorian på ett bra sätt redogör för de förslag som föreslås för ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet. Länsstyrelsen anser att det överlag tydligt framgår vilka förändringar i den svenska lagstiftningen som föreslås inklusive skälen till förändringarna samt vilka konsekvenserna blir för miljön, enskilda, företag, staten och kommunerna.

Länsstyrelsens bedömning att föreslagna förändringar överlag leder till ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet i kombination med rimliga konsekvenser ekonomiskt och administrativt för enskilda, företag och myndigheter.

Länsstyrelsen önskar framföra följande synpunkter på förslagen i promemorian:

Möjlighet till överklagan av beslut om betydande miljöpåverkan i samband med att ärendet avgörs.

Länsstyrelsen anser att promemorian är otydlig gällande förslaget att länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan kommer att kunna överklagas i samband med att ett ärende avgörs.

Det första som behöver klargöras är vad som händer om ett beslut om betydande miljöpåverkan överklagas och den överklagande får rätt. Kommer detta att innebära att miljöprövnings/planprocessen blir tvungen att backa tillbaka till momentet där beslutat om betydande miljöpåverkan togs?

Det behöver också klargöras vem som ska ta ställning till om länsstyrelsen gjort rätt bedömning av miljöpåverkan vad gäller fastställande av väg- och järnvägsplaner. Är det tänkt att planeringen hos Trafikverket ska göra detta? Länsstyrelsen konstaterar också att detta kompliceras av att det även är länsstyrelsen som godkänner MKB-dokumentet i de väg- och järnvägsärenden som kan antas betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsens anser också att konsekvensbeskrivningen kopplat till förslaget måste utvecklas.

Prövning av miljöfarlig verksamhet och väg- och järnvägsprojekt är ofta komplexa och med långa prövningstider. Särskilt infrastrukturplaneringen är komplex och ofta tar det många år mellan beslut om betydande miljöpåverkan och ett fastställelsebeslut. Konsekvensbeskrivningen behöver därför kompletteras med en bedömning av vilken grad förslaget leder till att projekt försenas och fördyras, t.ex. på grund av att prövningsprocessen behöver tas om från början.

Det behöver också framgå av promemorian vilka konsekvenserna blir för länsstyrelsen/staten ifall det i överprövningen fastställs att länsstyrelsen fattat ett ”felaktigt beslut” om miljöpåverkan. Finns det risk att verksamhetsutövare/projektutvecklare stämmer länsstyrelsen/staten med anledning av ett ”felaktigt beslut” fattats som leder till förseningar och fördyringar?

Krav på täktverksamhet

Föreslagen förändring innebär att allt uttag för husbehov av berg, grus eller torv åtminstone ska bli anmälningspliktigt. D.v.s. det föreslås ingen undre gräns i mängd eller areal för under vilken anmälan inte krävs. Länsstyrelsen befarar att det finns risk för att detta kommer att leda till en mängd ”olagliga” verksamheter i form av markägare som tar ut små mängder av berg eller grus på sin egen fastighet. Markägarnas syfte till husbehovsuttaget kan t.ex. vara uttag av en eller några traktorskopor material per år för lagning av vägar på den egna fastigheten eller att en markägare lastar mindre mängd material på släp efter fyrhjuling eller bil för mindre byggnationer. Det är troligt att sådana markägare anser att kraven på anmälan, inklusive de kostnader och administration som anmälan medför inte står i proportion till planerat materialuttag inkluderat syftet med uttaget. Detta gör att risken är stor att de struntar i att anmäla verksamheten som därmed blir ”olaglig” med allt det innebär för både markägaren, tillsynsmyndigheten och brottsutredande myndigheter.

Länsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten att inte föreslå en undre gräns i mängd eller areal för anmälningspliktigt husbehovsuttag för berg, grus eller torv. Länsstyrelsen anser att lagstiftningen åtminstone bör kompletteras med ett undantag vid uttag av berg eller grus för husbehov. Undantaget skulle kunna beskriva förfaranden vid husbehovsuttag inom den egna fastigheten som inte är anmälningspliktiga.

Avfall i anläggningsändamål

Förslaget innebär att den s.k. fria användningen/återvinningen av avfall med halter och utlakning med nivån ”mindre än ringa risk” tas bort och att all återvinning av avfall i anläggningsändamål antingen ska vara anmälnings- eller

tillståndspliktig. Förändringen är kombinerat med ett undantag som förtydligar att icke förorenad jord eller annat icke-förorenat naturligt förekommande material som schaktas ut i en byggnation kan återanvändas i samma byggnation eller projekt, t.ex. ett väg- eller järnvägsprojekt.

Länsstyrelsen saknar en del information i konsekvensbeskrivning gällande vad detta kan leda till. Länsstyrelsen önskar veta hur mycket avfall som klassas som ”mindre än ringa risk” som används idag utanför de byggnationer eller projekt där avfallet uppstått i landet? Länsstyrelsen önskar också en uppskattning i vilken grad anmälningsplikt gällande användning av avfall med ”mindre än ringa risk” i anläggningsändamål leder till minskat användande av detta avfall p.g.a. t.ex. ökad administration, ökade kostnader samt minskad flexibilitet för verksamhetsutövare (längre tid innan klartecken till användande av avfallet).

Länsstyrelsen befarrar att förändringen kan leda till att verksamhetsutövare i högre grad tänjer på gränsen gällande behovet av avfallet i anläggningsändamål vid återanvändning i samma byggnation/projekt, d.v.s. grundförutsättningen att det finns ett behov av anläggningen kanske i större grad kan ifrågasättas. Verksamhetsutövaren anser helt enkelt att det blir ”krångligare” att återanvända avfallet utanför byggnationen/projektet. Detta kan leda till att avfallet i vissa fall inte kommer att användas där det gör mest nytta (utanför byggnationen/projektet) och att man där istället använder t.ex. nybrutna bergprodukter med den miljöpåverkan som brytningen medför.

De som medverkat i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av landshövding Per Bill med miljötillsynshandläggare Magnus Westbergh som föredragande. I beslutet har även Maria Andersson på enheten för samhällsplanering deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopior till:

m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se
ingrid.backudd@regeringskansliet.se